01/05/2020

Η “γέννηση” της Εργατικής Πρωτομαγιάς στο Σικάγο

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

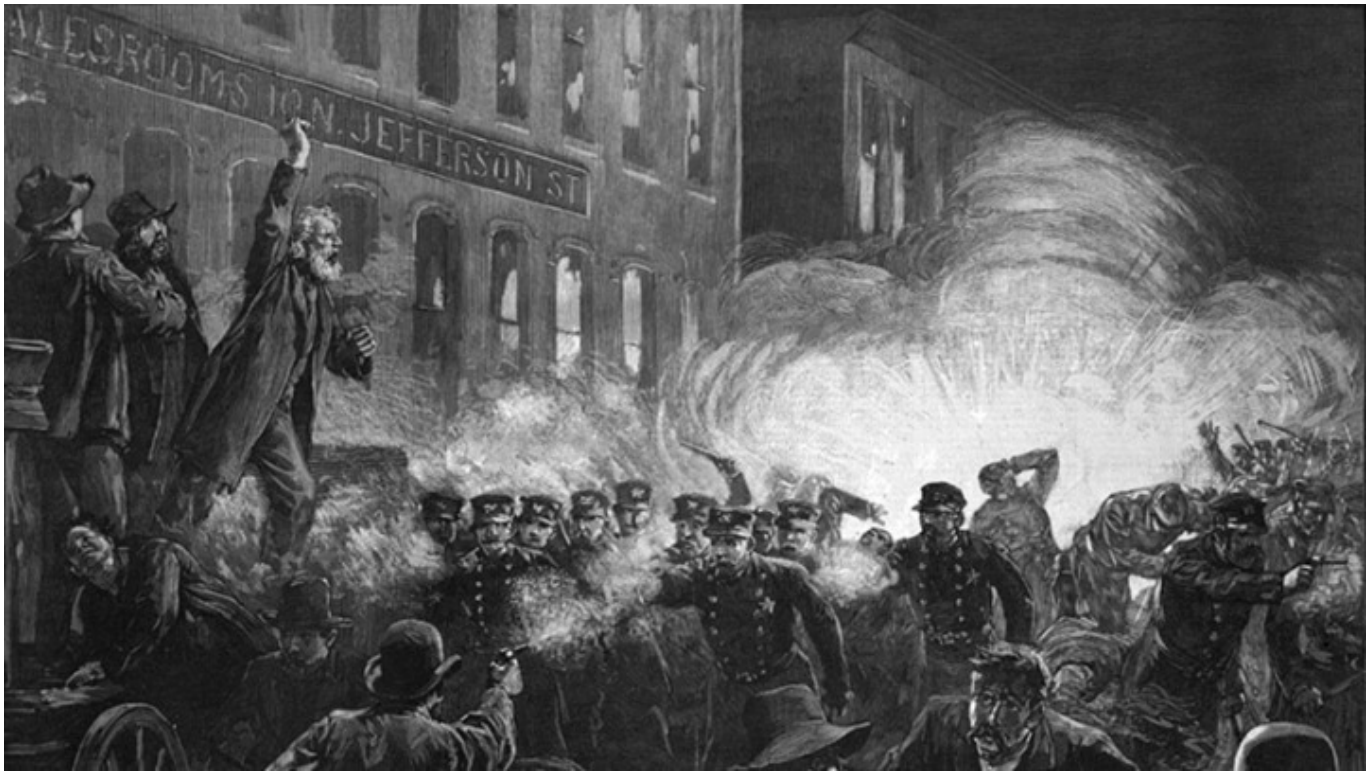

Για την εργατική Πρωτομαγιά, όλα ξεκίνησαν στις 5 Σεπτεμβρίου του 1882. Την ημέρα εκείνη οι Ιππότες της Εργασίας (Knights of Labor), το πιο σημαντικό συνδικάτο στα τέλη του 19ου αιώνα στις Ηνωμένες Πολιτείες, διοργάνωσε μια διαδήλωση υπέρ των δικαιωμάτων των εργαζομένων στη Νέα Υόρκη, με βασική διεκδίκηση τη θέσπιση του οκτάωρου.

Δυο χρόνια αργότερα, και σε μια ανάλογη διαδήλωση, οι «Ιππότες» εξέδωσαν ένα ψήφισμα βάσει του οποίου η διαδήλωση θα γινόταν σε ετήσια βάση. Άλλες συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι οποίες ήταν πιο κοντά στο σοσιαλιστικό και αναρχικό κίνημα, πρότειναν ως ημερομηνία της διαδήλωσης την 1η Μαΐου.

Η Ιστορία, όμως, θα μπορούσε να είχε γραφτεί διαφορετικά εάν τις πρώτες ημέρες του Μαΐου του 1886 δεν είχαν βαφτεί στο αίμα οι εργατικές διαδηλώσεις στο Σικάγο.

Ήταν στις 3 Μαΐου εκείνης της χρονιάς που οι απεργοί εργάτες συγκεντρώθηκαν

στην είσοδο του εργοστασίου κατασκευής των αγροτικών μηχανημάτων McCormick. Η διεύθυνση του εργοστασίου κάλεσε την αστυνομία, με τους αστυνομικούς να επιχειρούν να διαλύσουν το πλήθος με τη χρήση όπλων. Το αποτέλεσμα ήταν να χάσουν τη ζωή τους δυο διαδηλωτές και να τραυματιστούν πολλοί ακόμη.

Η απάντηση δεν άργησε να έρθει με μια νέα συγκέντρωση διαμαρτυρίας στις 4 Μαΐου στην πλατεία Χέιμαρκετ – ήταν το μέρος όπου φιλοξενούνταν η αγορά των αγροτικών μηχανημάτων. Τίποτε δεν προμήνυε αυτό που θα ακολουθούσε. Η συγκέντρωση ήταν τόσο ειρηνική ώστε ο δήμαρχος Κάρτερ Χάρισον, ο οποίος έχει περάσει από εκεί για να ελέγξει την κατάσταση, σκέφτηκε να φύγει για το σπίτι του.

Το κλίμα οξύνθηκε, όμως, όταν οι αστυνομικοί άρχισαν να προσεγγίζουν το βήμα των ομιλητών, ένα ξύλινο κάρο, σε σχηματισμό. Ήταν σε εκείνο το σημείο όταν από την πλευρά των διαδηλωτών εκτοξεύθηκε μια βόμβα. Η αστυνομία απάντησε πυροβολώντας αδιακρίτως. Κι αν δεν έγινε ποτέ γνωστός ο δράστης της βομβιστικής επίθεσης, δεν έγινε γνωστός ούτε ο ακριβής αριθμός των θυμάτων των διαδηλωτών – πολλοί από τους τραυματίες απέφυγαν να πάνε στο νοσοκομείο από τον φόβο ότι θα συλληφθούν.

Οι ποινές για τους συλληφθέντες διαδηλωτές θα γίνονταν γνωστές στις 20 Αυγούστου του 1887. Και ήταν κάτι περισσότερο από βαριές: Οι Όγκουστ Σπάισις, Μάικλ Σβάμπ, Σάμιουελ Φίλντεν, Αλμπερτ Ρ. Πάρσονς, Άντολφ Φίσερ, Τζορτζ Ένγκελ και Λούις Λινγ καταδικάστηκαν σε θάνατο μολονότι για κανέναν τους δεν αποδείχθηκε η σχέση του με την ρήψη της βόμβας, ενώ η ποινή των δυο από αυτούς θα μετατρεπόταν σε ισόβια έπειτα από διεθνείς πιέσεις που ασκήθηκαν. Οι υπόλοιποι θα οδηγούνταν στην αγχόνη στις 11 Νοεμβρίου του 1887. Και η Ιστορία θα κατέγραφε την τελευταία φράση του καθενός από αυτούς:

«Θα έρθει η μέρα που η σιωπή μας θα είναι πιο δυνατή από τις φωνές που σήμερα πνίγετεεμε τον θάνατο» φώναξε ο Σπάισις. Ο Φίσερ άφησε την τελευταία πνοή με το σύνθημα «Hoch die Anarchie» (Ζήτω η αναρχία) στα γερμανικά (το ίδιο και ο Ένγκελ), ενώ ο Πάρσονς κατάφερε μόλις και με δυσκολία να πει «αφήστε να ακουστεί η φωνή του λαού». Ο λόγος ήταν ότι ο δήμιος είχε σφίξει πάρα πολύ το σκοινί γύρω από τον λαιμό του οδηγώντας τον σε έναν αγωνιώδη θάνατο.

Ο διεθνής αντίκτυπος ήταν τεράστιος – είναι χαρακτηριστικό ότι στη Γερμανία ο καγκελάριος Όττο Φον Μπίσμαρκ απαγόρευσε τις διαδηλώσεις υπέρ των κατηγορουμένων του Χέιμαρκετ παρά το γεγονός ότι κάποιοι από αυτούς ήταν μετανάστες γερμανικής καταγωγής. Η Β’ Διεθνής, πάντως, θα ανακήρυσσε το

1889, από το Παρίσι, την 1η Μαΐου ημέρα απεργίας. Σήμερα γιορτάζεται σε πολλές χώρες, είτε ως απεργία, είτε ως επίσημη αργία. Όχι όμως και στις Ηνωμένες Πολιτείες όπου για ευνόητους λόγους, αντί της 1ης Μαΐου, προτιμήθηκε η πρώτη Δευτέρα του Σεπτεμβρίου.

Πηγή: ΑΠΕ – ΜΠΕ